

Rapportage raadsrapporteurs inzake Kadernota Omgevingsdienst Noord-Holland Noord 2025

Op 17 januari jl. zijn de raadsrapporteurs Omgevingsdienst (digitaal) bijeen gekomen om de kadernota 2025 van de Omgevingsdienst te bespreken. Bij het overleg waren aanwezig:

- mevrouw M. Wijnker raadslid gemeente Schagen
- mevrouw P. Laan, raadslid gemeente Hollands Kroon
- de heer H. Soyer raadslid gemeente Texel
- de heer F. Loman, commissielid gemeente Den Helder
- mevrouw I. de Wilt, ambtelijke ondersteuning gemeente Hollands Kroon
- de heer S. Vriend, raadsgriffier gemeente Hollands Kroon

Bevindingen van de raadsrapporteurs

De raadsrapporteurs hebben kennis genomen van de Kadernota. Deze geeft aanleiding tot enkele vragen/opmerkingen die hierna aan de orde komen. Ook is kennis genomen van het concept advies, dat de college voorleggen aan de RRN op 1 februari a.s. Met de colleges delen de raadsrapporteurs de zorgen over de onduidelijkheid met betrekking tot de financiële consequenties van het Interbestuurlijk programma (voldoen aan de robuustheidscriteria). Gelet op de te verwachten financiële gevolgen voor de gemeenten zijn de raadsrapporteurs met de colleges van mening dat de Omgevingsdienst eerder dan de begroting voor 2025 inzicht moet verschaffen. Dit moet ook mogelijk zijn omdat eind maart 2024 de transitieplannen moeten zijn vastgesteld bij de diverse Omgevingsdiensten. De raadsrapporteurs kunnen dan ook instemmen met het voorliggende concept advies.

Om daadwerkelijk invulling te geven aan de uit te brengen zienswijze moet geborgd worden dat de gewenste duidelijkheid inderdaad tijdig wordt gegeven. Omdat sprake is van een collegeregeling, stellen de raadsrapporteurs voor om in elke gemeenteraad bij de behandeling van dit onderwerp een motie in te dienen om het college, als lid van het bestuur van de Omgevingsdienst ook op te dragen dit te bewerkstelligen.

Overigens zijn de raadsrapporteurs van mening dat bij het voldoen aan de robuustheidscriteria de Omgevingsdienst voor de gemeenten inzichtelijk moet maken welke scenario's zijn onderzocht, zodat ook inzichtelijk is welk scenario welk resultaat heeft en welke kosten daarmee gemoeid zijn (voor de deelnemers). Het voorstel is dit ook in de motie op te nemen.

Indien de RRN dit voorstel ondersteunt, is het verzoek aan de RRN om de commissiegriffier de opdracht te geven om de concept motie z.s.m. onder de aandacht te brengen bij de overige deelnemers van de Omgevingsdienst, zodat deze motie mogelijk breder aan de orde komt in de zienswijzeprocedure over de Kadernota 2025.

De concept motie is als bijlage aan deze rapportage gevoegd.

Opmerkingen/vragen bij de kadernota

- In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat alle deelnemers de basistaken afnemen (artikel 4). In aanvulling daarop kunnen deelnemers ook andere taken opdragen (artikel 5, leden 1 en 2). Bij de raadsrapporteurs bestaat het idee dat deelnemers per jaar kunnen besluiten bepaalde aanvullende taken wel of niet te laten uitvoeren. De indruk is dat dit per jaar kan verschillen. Voor de bedrijfsvoering is dit naar het oordeel van de raadsrapporteurs onwenselijk en zij vragen zich af hoe dit zich verhoudt met het bepaalde in artikel 5, leden 4/5:

4. Een deelnemer kan een verzoek tot vermindering van het takenpakket of taakuitvoering schriftelijk ter kennis brengen van de omgevingsdienst. Het algemeen bestuur regelt de financiële en organisatorische gevolgen van de vermindering van taken en stelt de verschuldigde schadeloosstelling vast, conform het daarover bepaalde in artikel 35, lid 6 van de regeling.

5. Een verzoek tot vermindering van het takenpakket of taakuitvoering, zoals vermeld in lid 4 van dit artikel, wordt voor wat betreft deze taken gelijkgesteld met een verzoek tot gedeeltelijke uittreding zoals bedoeld in artikel 35 van de regeling.

Vraag 1:

Klopt het dat deelnemers per jaar kunnen variëren in aantal en omvang van extra taken?

Vraag 2:

Hoe wordt daarbij omgegaan met de afrekening van financiële en organisatorische gevolgen, als bedoeld in artikel 5?

- Op bladzijde 6 van de kadernota wordt in de eerste alinea onder “Ambitie” gemeld dat de OD een *onafhankelijke* partner is die op inspirerende wijze mensen en kennis verbindt om *maatschappelijke ambities* in de fysieke leefomgeving te realiseren.

Opmerking:

Nog los van het feit dat niet aangegeven wordt hoe dit wordt gedaan, willen de raadsrapporteurs benadrukken dat de omgevingsdienst taken uitvoert, in opdracht van de gemeenten (eigenaren van de dienst) en in die zin daarvan onderdeel uitmaakt. De deelnemers bepalen dus wat de Omgevingsdienst doet, de wijze waarop en op welke wijze de dienst bijdraagt aan het realiseren van *de gemeentelijke ambities*. Primaire taak is het uitvoeren van de basistaken. Daarbij komen dan aanvullende taken. De raadsrapporteurs hebben op basis van onder andere deze tekst in de kadernota het gevoel dat de Omgevingsdienst afdrijft van haar primaire verantwoordelijkheid en positie ten opzichte van de deelnemers en zich meer en meer wil profileren als “adviesbureau”.

Vraag 3

Graag een reactie.

- Op bladzijde 9 van de kadernota wordt vermeld dat de problemen bij het vinden van gekwalificeerde medewerkers wordt versterkt door het ongunstige verschil in functionele inschaling van dezelfde functies bij andere omgevingsdiensten die werken op basis van een andere cao. Voor zover bekend bij de raadsrapporteurs, kennen de gemeenschappelijke regelingen allemaal dezelfde CAO, namelijk de SGO (Werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties).

Vraag 4

Graag een nadere toelichting wat hier wordt bedoeld.

Mondelinge toelichting in de RRN vergadering van 1 februari a.s.

Mevrouw Laan is beschikbaar deze rapportage mondeling toe te lichten.

De raadsrapporteurs, mevrouw M. Wijnker, mevrouw P. Laan, de heer H. Soyer en de heer F. Loman

Bijlage: concept motie

MOTIE

Een motie is een oordeel, wens of verzoek dat door de raad wordt uitgesproken

Naam gemeenteraadsfractie	
Datum raadsvergadering	
Volgnummer	M .. (in te vullen door de griffie)
Behoort bij agendapunt	
Onderwerp	

De gemeenteraad, in de vergadering op xxx

verzoekt het college

1. als lid van het bestuur van de Omgevingsdienst NHN te bewerkstelligen dat het bestuur van de Omgevingsdienst NHN, uiterlijk in april 2024 de deelnemers aan de Omgevingsdienst NHN inzicht verschaft over de financiële consequenties van het Interbestuurlijk programma (voldoen aan de robuustheidscriteria);
2. Als lid van het bestuur van de Omgevingsdienst NHN te bewerkstelligen dat het bestuur van de Omgevingsdienst NHN eveneens uiterlijk in april 2024 inzichtelijk maakt voor de deelnemers aan de Omgevingsdienst NHN welke scenario's zijn onderzocht, zodat ook voor de deelnemers inzichtelijk is welk scenario welk resultaat heeft en welke kosten daarmee gemoeid zijn (voor de deelnemers).

Waarom deze motie?

De Kadernota 2025 van de Omgevingsdienst NHN geeft geen inzicht in de financiële consequenties van het Interbestuurlijk programma (voldoen aan de robuustheidscriteria) voor de deelnemers aan de dienst. Gelet op de te verwachten financiële gevolgen voor de deelnemers is de gemeenteraad van mening dat de Omgevingsdienst NHN eerder dan de begroting voor 2025 inzicht moet verschaffen. Tenslotte moeten de deelnemers hiermee ook in hun eigen begrotingsproces rekening houden. Het moet ook mogelijk zijn uiterlijk in april dit inzicht te geven omdat eind maart 2024 de transitieplannen moeten zijn vastgesteld bij de diverse Omgevingsdiensten.

Vorenstaande is verwoord in de zienswijze van de gemeenteraad op de Kadernota 2025. Echter, dit biedt niet de garantie dat de raad tijdig wordt geïnformeerd over de financiële consequenties voor de gemeente als deelnemer aan de Omgevingsdienst NHN. Omdat sprake is van een collegeregeling, ligt het in de rede het belang van de inhoud van de zienswijze te benadrukken door met een motie ook een opdracht in deze zin mee te geven aan de vertegenwoordiger van het college in het bestuur van de Omgevingsdienst NHN.

Dit geldt ook voor de uitdrukkelijke wens van de raad om voor de deelnemers van de Omgevingsdienst NHN inzichtelijk te maken welke scenario's zijn onderzocht om te voldoen aan de robuustheidscriteria, zodat ook inzichtelijk is welk scenario welk resultaat heeft en welke kosten daarmee gemoeid zijn (voor de deelnemers). Op deze wijze kan de raad ook tijdig beoordelen of het gekozen scenario het meest wenselijk is of dat een andere keuze gemaakt moet worden. Dit is van belang omdat de door de dienst te maken keuze uiteindelijk vertaald zal worden in de begroting van de Omgevingsdienst NHN voor 2025, die kort daarna voor een zienswijze aan de deelnemers zal worden voorgelegd. Het tijdig beschikken over deze informatie maakt dat de raad zo nodig tijdig kan bijsturen.

Termijn voor uitvoering en terugrapportage

Uiterlijk april 2024.

Naam en ondertekening indiener(s)